

## **ФРАНКО У РАХОВІ**

**Анотація:** *У матеріалі йдеться про відкриття пам'ятника Івану Франку у Рахові. Автором пам'ятника є скульптор, викладач Інституту мистецтв Прикарпатського університету ім. В.Стефаника Богдан Гладкий з Івано-Франківська.*

**Ключові слова:** *Іван Франко, пам'ятник, скульптура.*

Слово пам'ятник, окрім реальної матеріальної складової, має потужний духовний вимір сконцентрований у слові «пам'ять». Франко з нами, Франко серед нас тому, що є й буде пам'ять про нього, але ще й тому, що є й будуть пам'ятники йому.

У закарпатському Рахові відбулися урочистості з нагоди відкриття бронзового погруддя Івану Франку, приурочені до його 150-річного ювілею та 15-ї річниці Незалежності України. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника має у Рахові навчально-консультаційний центр. Саме на його території, на тлі відремонтованої споруди з фасадом, який прикрашають величавий трикутний фронтон на могутніх колонах, постав вишуканий пам'ятник Каменяреві. Ідея його спорудження належить керівництву університету, професорам: ректору Богдану Остафійчуку, проректорам Юрію Москаленку та Богдану Ковбасу, а втілив її у бронзі та граніті доцент кафедри образотворчого мистецтва ім. М.Фіголя Прикарпатського університету, скульптор Богдан Гладкий. Йому допомагали архітектори і будівельники, каменотеси і ливарники, сім'я і друзі, які теж доклали дешицю свого серця для того щоб пам'ятник постав.

Незважаючи на дощову днину, у велелюдному відкритті Франкового погруддя взяли участь священники різних конфесій, офіційні особи, мери міст Рахова та Івано-Франківська. Звучали промови високодостойних людей, пісні та вірші у виконанні відомих прикарпатських музикантів та акторів, лунала музика народних колективів закарпаття, трембітали трембіти.

Урочистому відкриттю передувала святочна академія та наукова конференція яку провадив ректор університету, присвячена видатній постаті нашого славетного краянина, іменем якого названо наше місто. Почесним професором Прикарпатського національного університету у цей день став президент Австрійської академії наук, доктор Герберт Манг. У конференції, взяли участь провідні вчені Прикарпатського національного університету професори Степан Возняк, Степан Хороб, доцент Ігор Райківський. В одній з доповідей, з поміж інших цікавих і змістовних повідомлень, була висловлена

думка про те, що для того, аби збагнути велич Франка, треба мати рівень Франка. Перефразовуючи, мабуть, вірним буде твердження, що для того, аби створити образ Франка, треба мати талант не менший Франкового.

Скульптор Богдан Гладкий почав йти до свого Франка вже тоді коли робив перші кроки та навчався у школі на малій Франковій батьківщині у Дрогобичі, коли студював скульптуру у «Франковому» Львові, в Академії мистецтв у неперевершеного вчителя Дмитра Крвавича. У «Франковому» Івано-Франківську скульптор Богдан Гладкий проявив себе як блискучий портретист. В галереї створених ним портретів чимало творчих, непересічних особистостей, чільне місце серед них тепер посідатиме Іван Франко.

Коли вже позаду складні перипетії скульптурного творчого та технологічного процесів, тривалі і виснажливі переїзди маршрутом Івано-Франківськ – Львів – Київ – Рахів, коли композиційні пошуки, глина, гіпс, віск, граніт, бронза вже в минулому, настає кульмінаційний момент – коли спадає біле полотнище, мить, до якої йшов. Лунають оплески і з'являється Іван Франко. Молодий і зрілий водночас, в динамічному стремлінні, з відкритим обличчям, рішучим і пристрасним поглядом, він немов кличе до звитяги задля утвердження і розвою України.

З усією відповідальністю можна засвідчити, що скульптурна франкіана, поряд з відомими творами Дмитра Крвавича, Емануїла Миська, Михайла Паращука та інших, поповнилася ще одним гідним Франка твором. Богдан Гладкий у розквіті творчих сил. Попереду нові твори. Тарас Шевченко, Вячеслав Чорновіл, Василь Стус, Іван Миколайчук і ще багато велетів духу не дадуть спокою творчості скульптора, в якого назавжди має залишитись Франковий: «Дух, що тіло рве до бою».